

PADOMJU KULDĪGA

Latvijas Kompartijas
Kuldīgas rajona komitejas
un Kuldīgas rajona izpildu
komitejas organs

IZNĀK TRISREIZES NEDEĻĀ
Redakcija Kuldīgā, Ventspils ielā Nr. 19
Tālrnis Nr. 105
Redakcija atvērta no plkst. 9—18
Numurs maksā 15 kap.

№ 56 (1945)

Svētdien, 1957. g. 12. maijā

13. gads

Lai visur zaļotu dārzi

Nesen notika rajona dārzkopju seminars, kurā praktiski iepazīs ar augļu kociņu stādīšanu, vainaga veidošanu, kopšanu.
Attēls: seminara dalībnieki iepazīstas ar augļu kociņu stādīšanu.

Latvijas PSR Ministru Padomes un Latvijas KP Centralās Komitejas lēmums par dārzu mēneša rīkošanu izraisīja jaunu rosmi arī mūsu rajona kolchozos. Vairākos kolchozos rūpīgi apkopti esošie augļu dārzi, iestādīti jauni. Kolchozā „Sarkanā zvaigzne” šogad iestādīja 400 jaunus augļu kociņus. Par vairākiem hektariem dārzi paplašināti, iestādot jaunus, arī kolchozos „Uzvara”, Ždanova vārdā nosauktajā un citos. Esošos augļu dārzus rūpīgi apkopuši kolchozi „Boļševiks”, „Uzvara”, „Jaunā gvarde” un citi. Nav šaubu, ka šajos kolchozos, tāpat kā katru gadu, no auglīkopības gūs krietnus ienākumus.

Un tomēr jāatgādinā, ka ne visi mūsu rajona kolchozi atsaukušies lēmumam par dārzu mēneša rīkošanu. Lai dārzu mēnesi gūtu labākus rezultātus, augļu koku skolā „Baužas” tiks rīkots rajona dārzkopju seminars ar praktiskām nodarbībām. Tomēr vairāku kolchozu, kā „Brīvība”, „Komunars” un citu valdes nenodrošināja savu dārzkopju ierašanos šajā seminarā. Šajos kolchozos arī maz rūpējas par augļu dārzu apkopšanu un paplašināšanu.

Labu piemēru parādīja kolchoza „Venta” laudis, iestādot jaunu augļu dārzu pie kantora. Tikai kolchoza valdei un komjaunatnes pirmorganizācijai nekavējoties jāstājas pie tālākas kantora ēkas apkārtnes uzkopšanas un izdaiļošanas, kur darba vēl daudz.

Ikvienam patīkami iegriezties tādā kolchoza kantorī, ko ietver augļu dārzs, pie kura glīti celiņi, puķu dobes. Un šeit daudz ko var vēlēties no mūsu rajona kolchoziem. Ja kantora apkārtnes aptīrīšanu uz Maija svētkiem organizēja kolchozā „Cīņa”, tad daudzos kolchozos, kā „Aktivists”, „Grauds” un citos vēl daudz jādara, lai kantora apkārtni izskatītos tiešām glīti.

Gādājot par kolektīvajiem dārzkiem, jāpadomā arī par kolchoznieku ģimenes mājiņu apkārtnes izdaiļošanu, ceļmalu apstādīšanu.

Lai ikviena kolchoza centrs, kolchoznieka sēta būtu izdaiļota, šajā pasākumā aktīvi jāiesaistās komjaunatnes organizācijām. Vairums rajona komjaunatnes organizāciju šeit pelna lielus pārmētumus. Pēdējais laiks šo kļūdu izlabot un enerģiski stāties pie darba.

Rūpīgi kopj augļu dārzus

Lauksaimniecības arteli „Uzvara” vecie augļu dārzi aizņem ap 20 ha lielu platību. Kolchozā ir arī 2 ha jauns augļu dārzs. Šopavas dārzkopji rūpīgi kopj augļu dārzus. Tajos izzāģēti bojā gājušie zari, augļu kociņi apkopoti un nomiglotti. Ap kociem

uzirdināta augsne un dots organiskais mēslojums.

Šajā vasarā dārzkopji sagatavos augsni un kompostu jaunam augļu dārzam pāris hektaru platībā. To apstādīs šajā rudenī.

R. Veldze

RAJONA LAUKOS

Stāda kartupeļus

Raiņa vārdā nosauktā kolchoza 2. kompleksās brigades laudis vēl ne no pirmajiem pabeidza graudaugu sēju. Sešās dienās ar vasarāja kultūrām viņi plānotā 101 ha vietā apseja 115 ha. Tagad vasarāja sējumi jau zaļo.

Kolchozā sokas arī kartupeļu stādīšana. Šajā darbā ar labiem panākumiem jau 4. gadu izmanto kartupeļu stādāmo mašīnu „SKG-4”. Ar minēto agregātu traktorists b. Griniņš un kolchoznieki Harijs Zons un Ernests Dzenis dienā apstāda 6—7 ha. Tā kā brigādē pavisam jastāda 30 ha, tad šajās dienās brigades laudis pabeigs arī kartupeļu stādīšanu.

A. Petrovs

Rosme piefermas lauciņos

Kolchoza „Venta” kompleksobrigāžu laukkopji un lopkopes nolēmuši šogad lielāku uzmanību nekā pērn

pievērst lopbarības sakņu audzēšanai. Pavisam tās audzēs 24 ha platībā, pie kam pusi no šīs platības apkops lopkopes un pusi — kompleksās brigades. Lopkopes apņēmušās katrā savas grupas govij izaudzēt ziemas periodam 1 tonnu sakņu, bet komplekso brigāžu laudis no katra hektara grib iegūt 250 cmt sakņu ražas.

Katrs hektars, kur audzēs lopbarības saknes, sagēmis 25—30 t kūtsmēslu. Sakņu laukiem iedalīti arī minerālmēsli pa 5 cmt uz hektara. Lauki labi sadrādāti — pārarti, kultivēti. Pašreiz tos sistematiski ir dīna, lai uzturētu tīrus no nezālēm.

Lopbarības saknes audzēs no destiem. Visas platības apstādīšanai iesētas lopbarības biešu, kāļu, kacenkāpostu sekas. Sekas izsētas ar tādu aprēķinu, lai saknes varētu apstādīt laikā no 5.—10. jūnijam.

F. Meldriņš

Novāc akmeņus

Lauksaimniecības arteļa „Uzvara” laukos

sastopams ļoti daudz visdažādāko laukakmeņu. Tie parasti traucē sekmīgu traktora darbu, bojā zirgu vilkmes inventāru gan sējas, gan arī ražas novākšanas laikā.

Jau pagājušajā gadā kolchoznieki sāka akmeņu novākšanu no laukiem. Šajā darbā galvenokārt izmantoja Kabites MTS tehniku. Iša laikā no laukakmeņiem atbrīvoja pāri par 10 ha lielu platību.

Ar šopavas kolchoznieki turpina lauku uzlabošanu. Ar traktoru DT-54 to veic mehānizatori b. Immermanis un Gāzmanis. Bez tam sīkos akmeņus no ziemāju laukiem nolasīja ar rokām. Pēc tam tos sakrāva pajūgos un sveda vienkopus. Vairākas dienas pie akmeņu lasīšanas strādā Lizete Ansons.

Tiruma attīrīšanu no laukakmeņiem veic arī kolchoza „Imanta” laukkopji. Pirmajā brigādē akmeņi nolasīti no vairāku hektaru lielas zālāju platības. Salasītos akmeņus kolchoznieces arī pašas sveda kau-

dzēs lauku malās. Aktīvi laukakmeņu nolasīšana piedalījās kolchoznieces b. Frijāre, Bendrāte un citas.

P. Kārklīns

Meža sēšanas talka

Parasti ir tā, ka kolchozos mežus izcērt būvokolu vajadzībām, bet par to stādīšanu maz domā. Līdz ar to gadu no gada meži samazinās.

Taču Mičurina vārdā nosauktā lauksaimniecības arteļa laudis padomājuši arī par mežu atjaunošanu. Šī nolūkā vakar sarīkoja meža sēšanas talku. Tajā piedalījās ap 50 kolchoznieku, mežsaimniecības un ciema darbinieku.

Visas nepieciešamās priekš sekas kolchoznieki iegādājās jau iepriekš. Vienā dienā talcinieki apsēja ar priežu sēklīm 3 ha lielu platību. Tā būs pirmā pašu rokām sētā jaunaudze.

R. Veldze

TAUTAS DEMOKRATIJAS VALSTĪS

Ķīna ir stabila un saliedēta vairāk nekā jebkad

Amerikāņu žurnāla „Look” korespondents, kas nesen apmeklēja Ķīnu, žurnāla slejās raksta par saviem iespaidiem Ķīnā, raksturojot tos kā „pārsteiguma seriālu”. Autoru pārsteigušas ir tīras ielas, ir preču pārpilnība veikalos, ir iedzīvotāju draudzīgā izturēšanās.

„Komunistiskais režīms, — raksta Stīvenss, — turas stingri... Ķīna ir stabila un salie-

dēta vairāk nekā jebkad gadu simteņu laikā.”

Gan ar dažādiem iebildumiem autors tomēr ir spiests atzīt, ka iedzīvotāju dzīves līmenis ceļas, ka miljoni bijušo zemnieku — rentnieku „dzīvo labāk”, ka strādnieki ar enerģiju un sajūsmu atbalsta industrializācijas programmu un „jaunā paaudze ar visu sirdi atbalsta režīmu”.

Atpūtas namos

Korejas Tautas Demokrātikajā Republikā atvērtas daudzas jaunas sanatorijas un atpūtas nami, kuros savus atvaļinājumus pavada republikas darbatāvis. Tikai 1956. gadā vien valstī atpūtas namos savus atvaļinājumus pavadīja ap 120 tūkstoš strādnieku, vairāk kā 6,5 reizes vairāk nekā 1955. gadā.

Attēls: Vansanas valsts atpūtas nama ēdamzālē.

Gatavoja
Vispasaules
jaunatnes festivalam

Čehoslovākijas republikā plaši izvērtas gatavošanās Vispasaules jaunatnes VI festivalam. Tiesības piedalīties festivalā tiek piešķirtas jauniešiem-pirmrindniekiem. Starp tiem padomju saimniecības „Krasnij dvor” jaunietel Mitadeļ Kubicova. Jau pagājušajā gadā Kubicova tika atzīmēta kā labākā liellopu fermas pārzine. Padomju saimniecības valde nolēmusi no sava kolektīva vīdus kā delegātu uz Vispasaules jaunatnes festivalu sūtīt Miladi Kubicovu.

Attēls: Milade Kubicova darbā.

Komjaunatnes dzīve

Izpildīt uzņemtās saistības — par to jācinās visiem komjauniešiem

Kolchoza „Venta” sarkanajā stūrītī ikkatra apmeklētāja uzmanību vispirms var saistīt daudzās glīti noformētās diagramas un sacensības rādītāji. Interesējoties par to izgatavotajiem, izrādās, ka tas kolchoza komjauniešu darbs.

— Tas jau mūsu pienākums, — saka komjaunatnes pirmorganizācijas sekretare b. Zirne. — To esam apņēmies arī mūsu socialistiskās sacensības saistībās.

Saistības ar tušu glīti uzrakstītas un novietotas sarkanajā stūrītī pie sienas. Tās komjaunatnes pirmorganizācija uzņemas, ieslēdzoties socialistiskajā sacensībā ar Mičurina vārdā nosauktā kolchoza komjaunatnes pirmorganizāciju. Un, lūk, tajās arī ierakstīts, ka komjaunieši uzņemas šefību par uzskatāmās agitācijas iekārtošanu. Šo savu apņemšanos komjaunieši godam pilda. Sarkanajā stūrītī novietotas Antonijas Zirnes un citu komjauniešu izgatavotās diagramas par to, kā augusi lopkopības produkcija no 1954.—1956. gadam, glīti noformētas saistības, kādas kolchoznieki uzņēmušies šogad. Cits sacensības rādītājs stāsta par lopkopju slaucēju panākumiem maija mēnesī. Netrūkst arī noteikumu par komjauniešu jauniešu tiesībām piedalīties rajona jauno lauksaimniecības pirmrindnieku salidojumā un fotovitrīna par kolchoza pašdarbību. Taču tas, kas uz vietas sarkanajā stūrītī, vēl nav viss. Sacensību rādītāji par slaucēju darba rezultātiem ik pa piecām dienām tiek nosūtīti slaucējam lopu novietnēs. Tuvākajās dienās paredzēts arī pirmorganizācijas socialistiskās sacensības saistības pārakstīt vairākos eksemplāros un nogādāt uz vietām brigādēs, kur strādā komjaunieši.

Komjauniete b. Krūmiņa kopā ar tautas nama vadītāju b. Bensoni parūpējusies, lai glīti uzskatāmā agitācija būtu arī ciema padomes telpās. Šeit ir sacensības rādītājs par pavasara lauku darbiem visos ciema kolchozos, par pieņemtiem izslaukumiem, uzskatāmi parādīts, par kādiem rādītājiem lauksaimniecībā šogad cīnās mūsu rajons, visi ciema kolchozi.

Komjaunieši savās saistībās ierakstījuši vēl daudz citu interešu un lietderīgu pasākumu — rīkot komjauniešu jauniešu vakarus, piedalīties pašdarbībā. Arī šeit paveikts daudz laba. Komjaunieši noorganizējuši vairākus vakarus par interesantiem tematiem: „Gaume, pieklājība, uzvedība”, vakaru, veltītu tiem jauniešiem, kas pirmo reizi saņem pases, lasītāju konferenci par Skujiņa grāmatu „Ceļi un krustceļi” un citus.

Ar lepmumu komjaunieši izskāps par savu dramatisko kolektīvu. Un kā gan ne. Gunara Priedes lugas „Lai arī rudens” iestudēšana prasīja daudz neatlaidīga darba, taču komjauniešiem Valijai Zudi-

nai, Antonijai Zirnei, Birutai Krūmiņai un citiem dalībniekiem šis neatlaidības netrūka. Festivala rajona dramatisko kolektīvu konkursā viņi izcīnīja pirmo vietu un saņēma balvu — radioaparātu „Turists”. Daudzi komjaunieši iemīlojuši nodarbības deju pulciņā. No 10 dejojājiem 7 ir komjaunieši. Bet trešās brigades komjaunieši un jaunieši komitejas locekļa b. Pētersona vadībā noorganizējuši atsevišķu dramatisko pulciņu un iemācījušies viencēlienu „Mazulīte”.

Saistības uzņēmušies arī atsevišķi komjaunieši. Komjauniešis brigadieris Arvīds Pētersons apņēmies ne tikai izaudzēt augstas kartupeļu ražas, bet arī izpelnīt 75 izstrādes dienas ārpus brigādiņa pienākumiem. Pašreiz b. Pētersonam ir 10 izstrādes dienas. Jaunais brigadieris Zigurds Lipkis apņēmies izpelnīt 120 izstrādes dienu, bet jaunā cūkkope Anna Dzeiņa no katras sīvēnu mātes iegūt 16 sīvēnu, bet barojamām cūkām panākt dzīvsvāra pieaugumu diennaktī 700 g. Saistības sīvēnu iegūšanā viņa jau izpildījis 50 proc. apmērā. Kā centīgai jaunajai cūkkopei komjaunatnes rajona komiteja nolēmusi dot ceļa zīmi uz jaunatnes festivalu Maskavā.

Protams, ne jau viss saistību izpildē veicas tik gludi. Gadījūšas kļūdas, par kurām vaina pelnīti jāuzņemas sekretarei b. Zirnei un komitejas locekļiem. Komjaunieši apņēmās organizēt talku, lai iestādītu augļu kociņus apkārtojamā ēkā. Taču talkas dienā vairums komjauniešu bija aizgājuši, kā saka, citās darīšanās.

Saistībās komjaunieši paredzējuši arī iekārtot aploku pie cūku novietnes, iesēt un apkopt lopbarības saknes 1 ha platībā. Vēl nekas nav darīts, lai šos pasākumus veiktu. Vairums komjauniešu — 14 strādā ražošanas darbā — lopkopībā, laukkopībā, daudzi no tiem aktīvi piedalās sabiedriskos pasākumos. Taču kolchozā ir komjaunieši un jaunieši, kuriem visas iespējas piedalīties talkās, kā bb. Feldmane, Fekters, Zalkovska, ciema padomē strādājošie komjaunieši un citi. Uzņemto saistību izpildē jāiesaistās ikvienam pirmorganizācijas biedram, tikai tad būs panākumi.

Vēl nevar apmierināt sadarbību ar partijas pirmorganizāciju un kolchoza valdi. Ne vienmēr komjaunieši savus plānus un ieceres dara zināmus partijas organizācijai, ne vienmēr partijas organizācija pietiekami prasa no komjauniešiem.

Lai socialistiskā sacensība starp abu kolchozu komjauniešiem tiešām izvērstos sprāga, nekavējoties jāorganizē savstarpējās pārbaudes, jāpmainās darba pieredzē.

A. Liepa

PADOMJU CELTNIECĪBA

Ciema padomes sesija apspriež jautājumu par socialistiskās likumības ievērošanu

Šajās dienās notika Induļa ciema darbaļaužu deputātu padomes sesija. Deputāti noklausījās un apsprieda ciema padomes izpildkomitejas priekšsēdētāja b. Bulļa ziņojumu „Par socialistiskās likumības ievērošanu Induļa ciemā”.

Kā norādīja ziņotājs, Induļa ciema kolchozi, iestādes un atsevišķi iedzīvotāji rupji pārkāpj socialistisko likumību, kas kavē ciema ekonomisko augšupeju un ir nopietns šķērslis Komunistiskās partijas un Padomju valdības izvirzīto uzdevumu veikšanai. Tā lauksaimniecības arteli „Padomju Latvija” ir 23 kolchoznieku sētas, kuru lietošanā atrodas lielāks lopu skaits nekā to paredz artela Statutu 5. pants, taču kolchoza valde neko nedara, lai šo pārkāpumu likvidētu. Tas pats notiek arī kolchozos „Boļševiks” un „Sarkanā zvaigzne”. Nepareizi ciema kolchozos piemēro Statutus par piemājas zemes samazināšanu. Piemēram, piemājas zeme nav samazināta lauksaimniecības artelī „Sarkanā zvaigzne” kolchoznieku Bumieru un Peniķu sētām. Tur atsevišķi darba spējīgie locekļi dzīvo uz vietas, ir kopīga saimniecība, bet nekādu sabiedriski derīgu darbu neveic, kā arī nepiedalās kolchoza ražošanas darbā. 1956. gadā lauksaimniecības artelī „Sarkanā zvaigzne” izslēdza no kolchoza pilsoni F. M. Kudrašovu, taču piemājas zemi šis pilsonis joprojām izmanto, kas ir rupjš Statutu pārkāpums un kvalificējams kā kolchoza zemes izsaimniekošana.

Nepietiekami savus uzdevumus veic ciema kolchozu revīzijas komisiju priekšsēdētāji. „Mūsu kolchozā apmēram viss kārtībā”, sesijā paziņoja

lauksaimniecības artelī „Sarkanā zvaigzne” revīzijas komisijas priekšsēdētājs E. Riekstiņš, taču fakti rāda gluži pretējo. Te bez jau teiktā jāatzīmē, ka šī kolchoza rēķinvedis b. Upitis nolaidīgi pilda savus pienākumus, izsaimnieko kolchoza naudas līdzekļus, taču ne kolchoza valde, ne revīzijas komisija uz šiem faktiem nereaģē. Pašapmierināti sesijā izteicās arī lauksaimniecības artelī „Boļševiks” revīzijas komisijas priekšsēdētājs b. K. Šēlis un lauksaimniecības artelī „Padomju Latvija” revīzijas komisijas priekšsēdētājs b. Skujiņš. Tas liecina par bezatbildību darbā.

Lielāks skaits Induļa ciema iedzīvotāju slikti pilda 1953. gada 8. augusta likumu par lauksaimniecības nodokli — šo nodokli savlaicīgi nemaksā. Piemēram, uz šā gada 1. aprīli ciemā bija 77 pilsoņi, kas bija parādā valstij 3450 rubļu, taču ne ciema padomes izpildkomiteja, ne rajona izpildu komitejas finansu nodaļas darbinieki nav saukuši nevienu no pārkāpējiem pie atbildības, kā to paredz likuma 24. pants. Vairāki Induļa ciema iedzīvotāji rupji pārkāpj pasu režīmu, piemēram, pilsonē Kērstā Gūtmanē pasi izņēmusi 1948. gadā, taču pierakstīšanos sāka kārtot tikai šajā gadā. Pilsonē Olga Doniņa 1956. gada aprīlī ieradās uz dzīvi Induļa ciema „Niekaiņos”, taču pierakstīšanos sāka kārtot tikai šā gada aprīlī. Šādu gadījumu ir daudz. Tas liecina, ka ciema padomei un milicijas pilnvarotajam b. Lorbergam jāstrādā labāk, lai šos pārkāpumus izskaustu.

Sesijā atzīmēja, ka vairāki ciemā dzīvojošie pilsoņi, piemēram, Zanis Krišmanis, brālī Jānis un Imants Upiši nepilda likumu par obligāto karaklausību, savlaicīgi nestājas karaklausības uzskaitē, izvēlās ierasties iesaukšanas komisijā. Taču ciema padomes izpildu komiteja nesauc pie atbildības šos pārkāpumu izdarītājus.

Induļa ciema iestādēs pieļauti arī padomju darba likumdošanas pārkāpumi. Tā Turlavas 7-gadīgās skolas virēji b. Meirei ziemas periodā 8. stundu vietā bija jāstrādā 10—12 stundas, taču pārkāpums tika novērsts tikai uz neatlaidīgām un vairākkārtējām pilsones Meires sūdzībām, kas liecina, ka ciema padomes izpildu komiteja un rajona prokuratura ne vienmēr modri stāv padomju pilsoņu tiesību sardzē.

Sesijā deputāti runāja arī par trūkumiem darbaļaužu sūdzību un iesniegumu izskatīšanā, likumu par obligātās septiņgadīgās izglītības pārkāpšanas gadījumiem, kā arī par to, ka ciema padomes izpildu komiteja, kolchozi un ciema iestādes slikti pilda augstākstāvošo iestāžu lēmumu un rīkojumu. Deputāti apmainījās domām, kā darbu uzlabot un trūkumus novērst.

Jāatzīmē, ka ciema padomes izpildu komiteja bija vēltījusi lielu uzmanību sesijas sagatavošanai. Par to liecināja vispusīgais ziņojums, faktu izvēle un deputātu aktivitāte sesijā. Sesijā dalību ņēma rajona izpildu komitejas priekšsēdētāja vietnieks b. Bitenieks, rajona padomes deputāti bb. Meņģis un Stepe.

F. Jaunbelzējs,
rajona izpildu komitejas sekretārs

SPECIALISTA PADOMS

Izsējas daudzuma palielināšana — svarīgs kukuruzas ražu celšanas paņēmienš

Iepriekšējo gadu pieredze kukuruzas audzēšanā rāda, ka augstu zaļās masas ražu sasniegšanai nepietiek tikai ar piemērotu augsni, bagātīgu mēslojumu, labu kopšanu un piemērotiem laika apstākļiem, bet jābūt arī pietiekamam augu skaitam līdzās vai rindās.

1956. g. Lejaskurzemes izmēģinājumu un selekcijas stacijas izmēģinājumos ar dažādu augu skaitu 60x60 cm kvadratlīdzās iegūtas šādas zaļās masas ražas:

Ja līdzā auguši 2 augi — novākts 155 cnt no ha. Pakāpeniski palielinot augu skaitu līdzā, raža pieaug un maksimumu sasniedz pie 10 augiem līdzā — 338 cnt no ha. Tātad raža palielinājusies vairāk kā 2 reizes.

Citā izmēģinājumā, sējot rindās, pie rindstarpu attāluma 60 cm, iegūtas šādas ražas:

Ja uz katra tekoša metra rindās auguši 5 augi, tad novākts 294 cnt no ha. Augu skaitu palielinot, ražas attiecīgi pieaug, un pie 20 augiem uz tekoša metra jau dod 555 cnt no ha. Abos izmēģinājumos sētas vēlās šķirnes ku-

kuruza. Sēšanas laiks — 7. jūnijs, novākšanas — 20. septembris.

Kā redzams no izmēģinājumu rezultātiem, augu skaita biežībai ir liela nozīme zaļās masas ražu paaugstināšanā. Sējot turpretim agrās šķirnes, no kurām grib atsevišķi iegūt vēlīnes piena vai dzeltenatavības, līdzā nevajadzētu atstāt vairāk par 4 augiem, jo, vēl palielinot augu skaitu, tīrā vēlīšu raža pazeminās, kā to rādīja 1955. g. izmēģinājumi.

Nemot vērā šos izmēģinājumu rezultātus, kukuruzas sējumos zaļbarībai un skābēšanai jābūt augšanas laikā ne mazāk par 8 augiem līdzā pie 60x60 cm. Tādēļ katrā līdzā jāsej vismaz 12—13 labi dīgstošas sēklas, jo dīgšanas laikā un augšanas sākumā dažādi augi ies bojā, kā arī visas sēklas nesadīgs. Tādā gadījumā viena ha apsešanai jāreķina ap 80 kg kukuruzas sēklas.

Rindās, pie rindu attāluma 60 cm, ieteicams ne mazāk par 17 augiem uz tekoša metra rindā. Lai šis augu skaits būtu, jāizsēj 20—24 sēk-

las uz tekoša metra. Tas atbilst apmēram 100 kg izsējas daudzumam uz ha. Katrā atsevišķā gadījumā izsējas daudzumu precīzāk var aprēķināt no sēklu 1000 graudu svara.

Kāds sēšanas veids izdevīgāks — līdzās vai rindās? Kā redzams no izmēģinājumiem, tad abi dod apmēram vienādas ražas, dažreiz rindās pat augstākas. Novērojumi rāda, ka sēja rindās, ko var izdarīt ar parasto graudu sējmašīnu, nostādot lemesīšus uz 60 cm attālumu, var būt izdevīgāka no nezālēm tīras un labi iekoptās augsnes, kur nezāles var iznīcināt tikai ar ecēšanu un rindstarpu rušināšanu vienā virzienā, bez roku darba, kā arī mazos un nepareizas figūras laukos. Pārējos gadījumos priekšroka dodama kvadratlīdzām, kur rindstarpas mechanizēti var apstrādāt 2 virzienos, tā iznīcinot nezāles.

R. Mednis,
Stendes selekcijas stacijas
Lejaskurzemes filiāles vec. zinātn.
līdzstrādnieks

KULTURAS NAMA ESTRADES ANSAMBLIS

Aprit gads, kopš rajona kulturas namā nodibinājās estrades ansamblis. Katrs sākums, protams, nav bez savām grūtībām. Tā arī toreiz bija ne mazums grūtību jāpārvar. Vispirms jau repertuāra trūkums, tad dalībnieku sakompānēšana un kolektīva saliedēšana vienotā ansamblī.

Ansamblī tika iesaistīti Kulturas nama deju kolektīva dalībnieki, soliste Irena Šenkeviča, dramatiskā kolektīva dalībnieki Voldemars Inteps, Jēkabs Jēkabsons, Ņina Skursteņa u. c.

Sekoja pirmie koncerti. Tajos vēl daudz neveiklības un kā sevišķs trūkums atzīmējams — nav estrades žanram atbilstoša viegluma. Programā trūka materiāli par vietējās dzīves sasniegumiem un trūkumiem.

Atrisinājums radās vienkārši, varētu teikt pat nejauši. Kādu dienu, sastādot agitbrīģades programmu, Kulturas nama mākslinieciskā vadītāja V. Intepa un O. Liepas starpā norisinājās šāda saruna: — Programma sastādīta, bet tagad jautājums par solistes pavadītāju. Kur ņemt akordeonistu? — jautāja b. Inteps.

— Kas to lai zin, — atbildēja b. Liepa...

Raits solis dejotājiem.

Tika nolemts programmu saistīt nepārtrauktā uzvedumā, iesaistot programmas izpildītājos arī finieru fabrikas „Vulkans” orķestri. Tā bija likts pamats estrades programmai. Tika uzrakstīts plašs estrades koncerta librets divās daļās — „No visa pa drusku”. Deju kolektīva vadītāja Ausma Sila, paraleli tiešajam darbam, veica vairākus deju iestudējumus tieši estrades programmai, kā „Jūrnieku deju”, „Spāņu deju”, „Jula”, „Čehu polka” u. c.

Par dejotāju sniegumu varē-

trim. Blakus orķestra pārstāviem priekšnesumiem vajadzēja pavadīt dejotājus, solistes, kuras ansamblī ir jau divas — Irena Šenkeviča un jaunā, spējīgā dziedātāja Rita Kantore. Šeit lielu darbu veica orķestra vadītāji bb. Bulava un Kasparovičs, aranžējot pavadījumus orķestra sastāvam. Bijā gadījumi, kad melodijas atrodas izpildītāja... atmiņā — tās pierakstīja un jau nākošajā mēģinājumā b. Kasparovičs izdalīja muziķiem no atmiņas pierakstītās un jau orķestrim aranžētās notis.

Nav domājama estrades programma bez humora un satiras. Par cik latviešu valodā Valsts izdevniecība tāpat arī republikaniskais Tautas Mākslas nams ar estrades materiālu izdošanu ļoti skopojas, nācās tulkot un rakstīt jaunus materiālus pašiem. Šo darbu veic ansambļa vadītājs. Ansambļa repertuārā vairāk kā divdesmit skeči un intermedijas, no kuriem plašu popularitāti ieguvuši skeči „Notikums ēdnīcā”, „Maza pārskatīšanās”, „Pludmalē” u. c. bb. Voldemars Intepa, Aldona Paīča un Oskara Liepas izpildījumā.

Estrades ansamblis savā gada darbības laikā izvērties par saliedētu kolektīvu. Sniegti vairāk nekā 15 koncerti ar pilnu estrades programmu, bez tam daudzi koncerti un sarīkojumi ar estrades ansambļa dalībnieku piedalīšanos. Ieskatoties estrades ansambļa atsauksmju un ierosinājumu grāmatā, patīkami lasīt ierakstus par koncertu iespaidiem.

Lūk, daži no tiem: „Kuldiņas kulturas nama estrades ansambļa koncerts Aizputē guva skatītāju nedalītu atsaucību. Koncerts bija labi un

Attēla (no labās): bb. Paīčs, Liepa un Inteps izpilda kritisko uvertīru.

Spēlē dzēsa orķestris

Abi kulturas darbinieki saprotoši saskatījās un nedaudz vēlāk uz pazīstamās tirolešu tautas dziesmas melodijas „Kas to lai zin” fona O. Liepa raksta jaunu tekstu — par vietējiem materiāliem.

Kritika zāles ir veselīgas. Kaut gan vienam, otram viņa nepatīks. Varbūt kādam padomāt tā liks. Cits varbūt pār galvu visu palaidīs —

Kas to lai zin.

Tā „Kas to lai zin” iegūtais kritiskās uvertīras nosaukums vēl līdz šai dienai nav novecojis, jo katrā koncertā, sarīkojumā tiek izmantoti un apstrādāti jauni materiāli, kas gūst plašu klausītāju atzinību. Kritiskā uvertūra skanējusi daudzās mūsu rajona kolchozu klubos un ciemu tautas namos, kā arī citu rajonu pilsētās un laukos, atsedzot trūkumus darbā, peļot slaustus un dzērājus.

Jautājums par vietējiem materiāliem bija atrisināts, bet īsta estrades programma vēl nebija.

Gatavojoties 1957. g. jaungada karnevalam, vajadzēja sagatavot speciālu programmu.

Labākā brigade

Tuvojoties rajona remontu un celtniecības kantora galdnieku darbnīcai, jau pa gabalu nācēju apņēmt spēcīga, tikko apstrādātu koku asā, bet svaigā un patīkamā smarža. Skan ēveļu, zāgu un mašīnu vienmērīgā darba dziesma. Kā priekšelpā, tā arī pašā darbnīcā visapkārt redzami jau gatavi un vēl topoši logi, durvis.

— Mūsu galdnieku brigade gada pirmā ceturksņa plānu izpildīja par 123 procentiem, — stāsta brigadieris b. Raiskums. — Par to arī saņemam ceļojošo sarkano karodziņu „Labākajai Remontu un celtniecības kantora brigadei”.

— Raksturīgākais šīs brigades darbā ir laba darba disciplīna un telpa kvalitāte, — stāsta vietējās komitejas priekšsēdētājs b. Riets.

Daudz logu un durvju galdnieku brigade pirmajā ceturksnī pagatavoja pilsētas otrās septiņgadīgās skolas jaunajai darbnīcai, kolchoza „Komunars” liellopu novietnei, pārtērētu biedrību savienības noliktavām, dzīvokļiem Gvardes ielā 13 un 22 un daudzām citām celtnēm.

— Arī otrajā ceturksnī esam apņēmušies ceļojošo sarkano karodziņu paturēt, — saka b. Raiskums.

Par to, ka brigade šo apņemšanos izpildīs, liecina panākumi otrā ceturksņa pirmajos mēnešos. Aprīļa mēneša uzdevums veikts apmēram par 140 procentiem. Ja parasti galdnieku brigade mēnesī apstrādā ap 70—75 kbm kokmateriālu, tad aprīlī apstrādāja 105 kubikmetrus. Padomju saimniecības „Vārme” jaunajai astoņu dzīvokļu dzīvojamajai mājai pagatavoti logi un durvis. Galdnieku brigades ražoto produkciju saņem celtnieki, kas atjauno namu Sar-

kanarmijas ielā 2 un daudzi citi.

— Līdz republikas gadadienai pagatavosim vajadzīgos logus un durvis padomju saimniecības „Vārme” divu dzīvokļu mājai, ēdnīcai, Turlavas veikalam, — stāsta b. Raiskums. — Jaunu darba sparū brigādē izraisījis tikko pieņemtais likums par rūpniecības un celtniecības vadīšanas organizācijas tālāku uzlabošanu. Ir mums trūkumi kokmateriālu, dažādu darba rīku sagādē. Liekas neticami, bet tā tomēr ir, ka saņemam kokmateriālus pat no Archangelskas, kaut gan mums pašiem visapkārt lieli, labi mežu masivi. Esam pārliecināti, ka ar celtniecības organizāciju apvienošanu uzlabosies arī kokmateriālu, darba rīku sagādē.

Brigādē izvirzījušies daudzi darba pirmrindnieki. Tā galdnieki bb. Fernats, Mediņš, Meierlands, Kārklis un citi regulāri savus darba uzdevumus veic par 130—140 procentiem.

— Fernats un vairāki citi galdnieki savu darbu tiešām mīl un cenšas to veikt pēc labākās sirdsapziņas, — stāsta b. Raiskums.

Bet vai tikai ar sasniegumiem ražošanas darbā izceļas šī brigade? Nē! No 22 brigades locekļiem 12 aktīvi piedalās arī sabiedriskajā darbā. Korī dzied bb. Mediņš, Flesners, Dreimanis, Belševics, Kiļkina. Šajā brigādē strādā vairāki I un II klases šahisti, kas sacenšas pilsētas un rajona komandās. Atsevišķi brigades cilvēki piedalās sabiedriskajā darbā, piemēram, ir milicijas palīgbrigades dienestā, strādā arodbiedrības darbā.

Lūk, tā dzīvo un strādā Remontu un celtniecības kantora labākās brigades ļaudis. V. Kļava

Pārskats

par pavasara sējas gaitu rajona kolchozos uz 1957. gada 10. maiju

Kolchozs	Vasarāju kultūru sēja proc.	Tai skaitā grandaži proc.
„Komunisma ceļš”	78,6	100
„Spars”	75,4	100
„Padomju Latvija”	72,1	100
„Brīvais ceļš”	70,9	98,1
„Traktorists”	70,0	100
„Proletarietis”	68,0	100
Mičurina v. n.	65,6	91,5
Zdanova v. n.	65,2	100
„Komunars”	64,9	100
„Cipa”	64,6	100
Raņa v. n.	63,6	100
„Boļševiks”	63,2	100
„Sarkanā zvaigzne”	62,8	100
„Kopdarbība”	61,4	99,3
„Imanta”	55,9	87,0
„Uzvara”	55,2	88,6
„Jaunā gvarde”	53,5	85,0
„Venta”	53,1	77,8
Lisenko v. n.	52,4	84,8
„Leņina ceļš”	50,5	62,3
„Latvijas strālnieks”	49,6	81,6
„Aktivists”	46,2	92,0
„Abava”	43,5	79,5
Molotova v. n.	42,4	65,4
„Uzvaras karogs”	41,9	54,8
„Kurzeme”	38,4	63,2
Kārļa Marksa v. n.	37,7	46,5
Leģina v. n.	33,3	53,8
„Grauds”	32,5	49,3
„Sarkanais karogs”	26,0	43,9
„Socialisma ceļš”	23,8	40,5
„Brīvība”	21,8	36,5

L. Osis

SKOLU DZĪVE

Eksamenu priekšvakarā

Skolās iesācies viens no galvenajiem mācību posmiem — sistematiskais atkārtšanas periods, sagatavošanās pavašara eksameniem.

Atšķirībā no iepriekšējiem gadiem, šogad eksamenus kārtos tikai 7. un 11. klases. Pārējo klašu skolēni tiks pārceļti nākamajā klasē uz gada atzīmju pamata.

— Tad jau pavisam viegli, — domās daļa vecāku, — drusku jāpamācās, gan jau pārceļos.

Šī vieglprātīgā noskaņa nereti mēdz izpausties arī neapzinīgākās skolēnos: viņi cenšas kaut kā „izspiest” trijnieku, vieglprātīgi gatavojas stundām un necenšas nopietni atkārtot. Varētu bezgala daudz minēt dažādos „mājas apstākļus”, kuri traucē bērnu ierasties skolā. Bēdīgākais ir tas, ka šie dažādie „mājas darbi” atkārtojas gada laikā pārāk bieži un rezultātā sekmīgi skolēni kā Irena Batchena, Valija Matroze, Leons Goldmanis (7. klasē), I. Valdmāne, J. Smidberga (6. b klasē), H. Liepiņš, J. Sedols (6. a klasē), I. Šmite, K. Žurkovs, L. Kalnenieks (5. klasē) un citi kļūst nesekmīgi mācībās, bet daži uzvedībā. Sakiet, kā tad var apgūt mācību vielu, ja V. Matroze ir nokavējusi 120 mācību stundas, Kārlis Žurkovs — 109 stundas. Otrs piemērs: Irena 5. klasē bija laba matematiķe, taču, sākot sistematiski kavēt skolu, jau otrajā pusgadā 6. klasē, šogad 7. klasē algebrā un geometrijā ir nesekmīga.

Kas darāms, lai vēl tagad uzlabotu skolēnu sekmes? Pirmkārt, jāsūta bērni katru dienu skolā, jo tagad atkārtot visu kursu. Otrkārt, atkārtotā laiks ir raksturīgs ar to, ka skolēnam bez jaunās vielas apguves zināmas nodaļas jāatkārto. Tas nozīmē, ka dienas režīmā paredzētais mācību laiks jāpagarina par 1—1,5 stundām, jeb 4. klases skolēnam mācībām jāpātrē 2,5—3,5 stundas, 7. klases skolēnam — 3—4 stundas, bet 11. klases skolēnam — līdz 5 stundām. (Protams, ievērojot bērna individuālo attīstību).

Kas tad jāievēro vecākiem? Stingri jāseko, lai bērni ievērotu dienas režīmā paredzēto laiku mācībām. Mācību laikā jānodrošina miers un klusums. Ļoti vēlamas mācību pārtraukuma laikā fiziskās nodarības, piemēram, palīdzēt vecākiem saimniecībā un tamlīdzīgi, sevišķi izvēršot pašapkalpošanos.

Nedrīkst nenodrošināt arī normālu laiku miegam (jaunākajās klasēs līdz 11 stundām, vecākajās ne mazāk par 8 stundām). Labi dienas režīmu ievēro 7. klases skolnieki Ilga Pate, Andrs Arums, Felicitā Freimane un citi, kuriem arī ļoti labas sekmes mācībās.

Eksamenu laikā bērni mācās tikai mājās (atskaitot konsultācijas skolā).

Dabīgi, ka tad jāstādā jauns režīms. Tajā jāparedz 7. klasē esošajiem skolniekiem mācībām 5—6 stundas, bet izlaiduma klasē — 8 stundas, pie kam priekšpusdienā veltot mācībām paredzētā laika lielāko daļu.

Rodas jautājums: kur mācīties — telpās vai laukā? No pieredzes zināms, ka vislabāk mācīties telpās, bet pēc tam iziet svaigā gaisā.

Daudz galvas sāpju vecākiem sagādā jautājums par sportu: vai var nodarboties ar sportu eksamenu laikā? Var un vajag nodarboties! Taču te laiks stingri jānorē: nodarības nevar vilties stundām ilgi, nogurdināt fiziski skolēnu, kurš pēc tam, pārradies mājās, negrib un nespēj mācīties.

Noslēgumā jāpiezīmē, ka dienas režīma formāla ieviešana vien vēl negarantē sekmes. Režīms ir tikai viens no līdzekļiem labākai mācību vielas apgušanai.

N. Rutks, Edoles 7-gadīgās skolas skolotājs

SPORTS UN FIZKULTURA

Apgūsim izpletņu lēkšanas sportu

Ar katru gadu mūsu valsti plašāks kļūst izpletņu lēkšanas sports. Mūsu izpletņu lēcēji iegūst pirmās vietas starptautiskās izpletņu lēcēju sacensībās.

Izpletņu lēkšanas sports attīsta cilvēkā ne tikai fizisku izturību, bet arī gribas spēku, pašizcilību, drošsirdību un gribu pārvarēt grūtības.

Meistarību, drosmi, apzinīgu darbību gaisā, veiklību vadīt izpletni, prasmi sasniegt zemi nav iespējams iegūt bez attiecīgas sagatavotības. Pirms tam, kamēr uzsākt praktiskus lēcienus, nepieciešams mācīties teoriju un apgūt praktiski virs zemes. Jāapgūst lēciena pareiza tehnika, teorija, kā to izdarīt dažādos apstākļos, kā, piemēram, lēkt ar neatvērtu izpletni no zināma augstuma, lēkt no li-

lēm augstumiem, lēkt naktī, ziemā, ūdenī un tā tālāk. Tikai apgūstot šo māku, var uzsākt praktiskus lēcienus.

Daudzi mūsu rajona jaunieši izteikusi vēlēšanos apgūt izpletņu lēkšanas sportu. Lai apmierinātu šīs intereses, Kuldīgas rajona DOSAAF komiteja nolēma, sākot ar šā gada 17. maiju, rīkot izpletņu lēcēju kursus. Kursi notiks vakaros pēc darba laika. Mācību ilgums 3 nedēļas. Mācības notiks 3 reizes nedēļā. Pēc teorētisko mācību pabeigšanas tiks dota iespēja izdarīt praktiskos lēcienus ar izpletni no aerostata. Izpletņu lēcēju kursus var pievienoties jaunieši un jauniešes līdz šā gada 16. maijam.

I. Šķipsna, Kuldīgas rajona DOSAAF komitejas priekšsēdētājs

Kuldīgas sportistu starts Latvijas PSR meistarsacīkstēs krosā

5. maijā Rīgā pulcējās ap 200 republikas spēcīgākie vīrus un garo distanču skrējēji un solotāji — 28 rajonu un pilsētu krosa sacensību uzvarētāji, kuru vidū bija PSRS Nopelniem bagātā sporta meistars Liepkalns, PSRS sporta meistars Lievicka, Sērmaukšs, republikas rekordists Grotāns, Burvis un citi, lai sacenstos par republikas 1957. gada čempiona nosaukumu krosā. Šo 28 komandu skaitā bija arī mūsu rajona izlases komanda, kuras sastāvā startēja rajona rekordists 1500 m distancē E. Vitols (Kabilēs vidusskola), Z. Tiruma (Kuldīgas I vidusskola), K. Mališeva (Kuldīgas II vidusskola) un citi.

No mūsu rajona izlases komandas labākās sekmes guva pirmo gadu pieaugušo grupā startējošais E. Vitols, kurš no 31 republikas spēcīgākā vidusdistanču skrējēja, startējot 1500 m distancē, uzrādīja 13. labāko laiku — 4 minūtes 33 sekundes.

Šini un arī pārējās distancēs, atskaitot 5000 m, daudzo dalībnieku dēļ notika divi finālskrējieni. Vitols, startējot otrā finālskrējienā, šķērsoja mērķi kā trešais, pie kam jāpiezīmē, ka tikai taktiliskas kļūdas dēļ viņš pa dažiem metriem zaudēja šā skrējiena pirmo divu vietu ieguvējiem.

Labus panākumus guva arī Zenta Tiruma, kura 29 dalībnieču vidū 800 m distancē jaunietēm ar laiku 2 minūtes 53 sekundes, tā-

pat kā Vitols, izcīnīja 13. vietu. Grūtajā 1000 m distancē sievietēm, kur uz starta bija 26 dalībnieces, starp kurām bija republikas labākās vidusdistanču specialistes Levicka, Alksne, Roze un citas, mūsu rajona pārstāve K. Mališeva ar laiku 3 minūtes 16 sekundes ierindojās 14. vietā.

1500 m distancē jaunietēm A. Kuzmins (Kuldīgas II vidusskola) veica 4 minūtes 58 sekundes, līdz ar to no 27 dalībniekiem ierindojoties 20. vietā.

Smagajā, dabiskiem šķēršļiem bagātā 5000 m distancē vienlaicīgi startēja visi pieteiktie 28 dalībnieki, kuru vidū bija arī mūsu rajona pārstāvis O. Krastiņš (MRS), kurš, šķērsojot mērķi kā 22., distanci veica 18 minūtes 39 sekundēs.

Jau daudzus gadus mūsu rajons pārdzīvo solotāju krīzi, un cik tas ir bēdīgi, par to pārlecinajamies šīs sacensības, kur tieši labu solotāju trūkuma dēļ mūsu rajona izlases komanda 28 rajonu un pilsētu konkurencē ierindojās vienīgi 20. vietā.

Atrast un audzināt spējīgus jaunus solotājus, tāds ir mūsu rajona sporta biedrību, skolu un jo sevišķi bērnu sporta skolas vieglatlētikas treneru neatliekams uzdevums.

L. Trumšņiņš, rajona krosa izlases komandas pārstāvis

AIZ ROBEŽĀM

Pret spīdzināšanām Alžīrijā

Grupa Francijas kultūras darbinieku un sabiedriski politisko organizāciju pārstāvji nosūtījuši republikas prezidentam Renē Kotē vēstuli. Tās autori prasa izbeigt spīdzināšanas Alžīrijā un nepieļaut to preses organu vajāšanu, kuri atmasko neeilvēciskās metodes, kādas franču varas organi lieto pret nacionālās atbrīvošanas kustības dalībniekiem Alžīrijā.

„Uzbrukt preses brīvībai, — viņi raksta, — nozīmē uzbrukt franču tautas tiesībām, zinot arī to, kas notiek Alžīrijā.”

Vēstuli parakstījuši 35 cilvēki, tai skaitā bijušais ministrs Renē Kapitāns, rakstnieks Fransuā Moria un citi.

Reakcijas plosīšanās Jordaniā

Laikraksti ziņo, ka daudzi valsts kalpotāji Jordaniā, protestējot pret tagadējās valdības reakcionāro rīcību, atsakās strādāt. Tas faktiski paralizējis valdības aparātu darbību. Ibrachims Hasīmas valdība pastiprina represijas pret patriotiskajiem elementiem. Jordaniā turpinās aresti. Kā ziņo laikraksti, ikvienam kalpotājam, ko apšūdz par politisko darbību, draud atļaišana. Pēc valdības rīkojuma Jordaniā slēgti nacionālo politisko partiju laikraksti un žurnāli. Valdība aizliegusi studentu savienības darbību un slēgusi visas šās savienības nodaļas.

Sakarā ar valdības krīzi Somijā

Premjerministrs Fagerholms uzsācis sarunas ar socialdemokrātiskās partijas abu grupējumu pārstāvjiem, lai noskaidrotu iespējas atrisināt valdības krīzi un likvidēt domstarpības partijā. Sarunās līdz ar Fagerholmu piedalās: no partijas pašreizējās valdības puses — Tanners, Pitsinki, Hiltunens un Lindblums; no opozīcijas puses — Skugs, Simonens un Tialnens.

PATEICĪBA

Izsaku sirsnīgu pateicību Kuldīgas mežsaimniecības kolektīvam un visiem pārējiem, kas piedalījās Jēkaba Celma pavadīšanā viņa pēdējā gaitā.

Slewa un bērni

Aizrādījums

KULDĪGAS STRĀDNIEKU JAUNATNES VIDUSSKOLA uzņem skolēnus 1957./58. mācību gadam 5.—11. klasēs ar latviešu mācību valodu un 10. klasē ar krievu mācību valodu. 5.—7. klases atvērs, ja pieteiksies 25 skolēni katrā klasē. Pieteikumus iesniegt līdz 30. maijam skolas kancelejā Leņķa ielā № 31, no plkst. 9—18. Pieteikumam jāpievieno:

1. izglītības dokuments,
2. darba vietas izziņa,
3. dzimšanas apliecība,
4. dzīves vietas izziņa.

Personām, kam mācības pārtraukums ilgāks par 2 gadiem, no 1. jūnija organizēs konsultācijas.

Kuldīgas strādnieku jaunatnes vidusskolas direktors

Redaktora v. E. Adamsons

MICHAILS ŠOLOCHOVS

CILVĒKA LIKTENIS

(S T Ā S T S)

(2. turpinājums)

Nācās reizi pēc algas saņemšanas arī ledzert ar biedriem. Reizēm gadījās arī tā, ka eji mājās un kājas tā lodzās, ka no malas skatoties, droši vien, ball skatīties. Par šauru tev iela, un viss, nerunājošot ne maz par sānielām. Pulsis es toreiz biju dūšīgs un stiprs kā velns, izdzert varēju daudz, bet mājās vienmēr tiku savām kājām. Bet kādreiz gadījās arī tā, ka pēdējo ceļa gabalu gāju pirmajā ātrumā, tas ir četrpārus, tomēr ceļā nepaliktu. Un atkal tev nav ne pārmetuma, ne kļūdziena, ne skandāla. Mana līnka tikai klusībā pasmīn, un arī ļoti uzmanīgi, lai es, ierēbīs būdams, neapvainotos. Novēl man zābakus un čukst: „Gulsties tuvāk sienai, Andrijuša, citādi miegā izkritīsi no gultas”. Nu, es kritu gultā kā maiss ar auzām, acis aizplūvurojas. Tikai jūtu pa miegam, ka viņa lēnitiņam glauda manu galvu ar roku un čukst kaut ko miļu, tādā žēlo mani...

No rīta viņa mani stundas divas pirms darba uzmodina, lai es izlocītu kājas. Zina, ka es pagīrās neko neēdīšu, nu sameklē sālītu gurķi vai vēl kaut ko tamlīdzīgu,

ielej šķautnainā glāzē degvīnu. „Ledzer uz pagāram, Andrijuša, tikai vairāk gan nevajag, mans mīļais.” Vai gan var neattaisnot tādu uzticību? Izdzers, patiešām viņai bez vārdiem, tikai acīm, nokūpstīšus un aiziešu darbā pavisam rāms. Bet teiktu viņa man iereibušam kādu nepatīkamu vārdu, uzkliegtu vai izlamātu, un es, kā svētais dievs, arī otrā dienā pļedzētos. Tā arī notiek citas gimenēs, kur slewa muiķe: esmu pietiekami redzējis tādus dūlnus, ziņo.

Drīzumā mums radās bērni. Vispirms dēļens pļedzima, pēc dažiem gadiem vēl divas meitenes... Te es no biedriem atšķēlos. Visu algu mājās nesu, gimenē kļuva lēla, nebija ko domāt par ledzeršanu. Izejamā dienā kausu alus izdzēru un ar to punktās.

Divdesmit deviņā gadā mani aizrāva mašīnas. Izmācījos automašīnu, sēdos pie kravas mašīnas stūres. Vēlāk aizrāva vēl vairāk un vairs negribējās atgriezties rūpnīcā. Pie stūres man izlikās jautrāk. Tā arī nodzīvoju desmit gadus un nemanīju, ka tie pagāja. Aizritēja tā kā sapni. Ja kas tad

desmit gadu! Paprasi jebkuram padzīvojušam cilvēkam, vai viņš pamanija, ka nodzīvoja dzīvi? Nevelna nepamanīja! Pagājušais — lūk, kā tā attāla stepe dūmakā. No rīta pa to soļoju, visapkārt bija skaids, bet nogājās divdesmit kilometrus, un lūk, dūmaka jau aizsegusi stepi, un no šejienes jau neatšķīrsi mežu no zālājiem, aramzemi no pļavām...

Šos desmit gadus strādāju ir diennakti. Pelnīju labi, un mēs dzīvojām ne sliktāk par citiem cilvēkiem. Arī bērni deva daudz prieka: visi trīs mācījās uz „teicami”, bet vecākiem, Anatolij, izrādījās tādas spējas matematikā, ka par viņu pat centralajā laikrakstā rakstīja. No kurienes viņa tāds milzīgs talants šajā ziņā, es arī pats, brālīt, nezīnu. Bet tas man ļoti glāmoja, un es ar viņu lepojos, ai kā lepojos!

Desmit gadus laikā iekrājām daudz naudiņas un uzcēlām sev divstāvu mājiņu ar pieliekamo un gaitenīti. Irina nopirka divas kazas. Ko vēl vairāk vajag? Bērni blezputru ēd ar plenu, jūmts virs galvas ir, apģērbi, apauti, tālāt viss kārtībā. Tikai mājiņu uzcēlu neizdevīgi. Ierādīja man zemes gabalu — sešas simtdaļas — netālu no aviācijas rūpnīcas. Ja mana būdība būtu citā vietā, varbūt arī dzīve iegrozītos savādāk...

Bet te, lūk, viņš, karš. Otrā dienā pavēste no kara komisariāta,

bet trešajā — lūdzami ešelonā! Pavadija visi četri manējie: Irina, Anatolijs un meitas — Nastjenka un Oļuska. Visi bērni turējās dūšīgi. Nu, meitenēm — bez tā jau nevar, — acis mirdzēja asarīgas. Anatolijs tikai plecus raustīja, tā kā no aukstuma, viņam toreiz jau septiņpadsmitais gads ritēja, bet Irina mana... Tādu es viņu visu septiņpadsmit mūsu kopdzīves gadu laikā ne reizi nebiju redzējis. Nakti mans kreklis plecā un uz krūtīm neapzūva no viņas asarām, un no rīta tas pats... Atnāca uz staciju, bet es aiz zēlābām uz viņu nevaru paskatīties: lūpas no asarām sapampusas, mati izlīduši no lakata, un acis neskaids, neizteiksmīgas, kā prātā aptumšotam cilvēkam. Komandieri paziņo ielaišanu vagonos, bet viņa nokrita man pie krūtīm, rokas krampjaini man ap kaklu, un visa trīs kā aizcīrs koks... Gan bērni viņu pļērunā, gan es, — neko nelidzi! Citas sievietes ar viriem, ar dēļiem sarunājas, bet mana piespiedusies man klāt kā lapa pie zara, un tikai visa trīs, bet vārdu izrunāt nevar. Es viņai saku: „Saņem taču sevi rokās, mana mīļā Irinka! Pasaki man kaut vārdu uz atvaidīšanas”. Un viņa man arī saka un pēc katra vārda šņukst: „Dārgais mans... Andrijuša... neredzēsimies... vairs... mēs ar tevi... vairs pasaulē...”

(Turpinājums sekos)